

Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til: 11.06.2024/11.06.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 5.01
Godkjenner: Dorteia Hagen Oma	Retningslinje
Dok. ansvarlig: []	Dok.id: D00495

Innhold

1	Hensikt	1
2	Målgruppe og avgrensning	1
3	Gjennomføring.....	1
3.1	Håndhygiene	1
3.2	Personlig hygiene	2
3.3	Munnhygiene	2
4	Referanser.....	2
5	Endringer siden forrige versjon.....	2

1 Hensikt

Forebygge smitteoverføring og infeksjoner hos den enkelte pasient.

2 Målgruppe og avgrensning

Alle ansatte.

3 Gjennomføring

3.1 Håndhygiene

Infeksjoner oppstår som følge av endogen eller eksogen smitte. Endogen smitte er den hyppigste smittemåten og innebærer at mikrober overføres fra et område av pasientens kropp til et annet der de kan forårsake infeksjoner. Ved eksogen smitte overføres smittestoff fra omgivelsene eller via andre personer; helsepersonell, medpasienter og pårørende.

Håndhygiene er det viktigste enkelttiltak mot overføring av helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI). På sykehus er pasientene i større grad utsatt for å få infeksjoner enn ellers i samfunnet. Dette skyldes at pasientene lever tett på andre syke, og at mange har redusert immunforsvar. Mikrober som finnes på sykehus, kan også ofte være motstandsdyktige mot flere typer antibiotika. Pasienter må informeres om viktigheten av god håndhygiene, oppfordres til bruk av hånddesinfeksjon og få nødvendig opplæring i riktig gjennomføring. Sengeliggende pasienter skal ha samme mulighet til å utføre håndhygiene som andre pasienter. Det må praktisk tilrettelegges for at pasienter kan utføre håndhygiene når det er behov.

Metoder for håndhygiene:

- Hånddesinfeksjon med alkoholbasert middel
- Håndvask med såpe og vann

Håndhygiene skal utføres:

- Før måltider
- Etter toalettbesøk
- Etter en har pusset nesen
- Etter kontakt med sårbandasjer, kateter og dren

Informasjonsmaterial:

- [Handhygienebrosjyre](#) til pasienter på ulike språk (utarbeidet av Folkehelseinstituttet)
- [Handhygienebrosjyre](#) til pasienter (utarbeidet av smittevernpersonell i Helse Vest)

3.2 Personlig hygiene

Pasienter som trenger hjelp til å utføre nødvendig personlig hygiene (kroppsvask/dusj), må få hjelp til det. Pasienter bør bruke sko/tøfler under sykehusoppholdet og ikke gå barbert. Det er viktig at pasienten informeres om at sko/tøfler tas av før en legger seg i sengen.

3.3 Munnhygiene

I munnhulen finnes det normalt et stort antall mikrober som lever i balanse med hverandre. Det gjør normalt ingen skade og er et forsvar mot sykdomsfremkallende mikrober. Forstyrres balansen kan de patogene mikrobenes koloniseres i plakk eller i sekret i munnhulen. Det kan så oppstå infeksjoner lokalt, i luftveiene eller i andre organer ved spredning via blodet. Målet for munnpleie er å opprettholde en normal munnflora og hele, fuktige slimhinner for å unngå plakkdannelse, sår og belegg, og dermed forebygge infeksjoner i munn, svelg og luftveier.

[Tannpuss](#) bør utføres morgen og kveld. Bruk fluortannkrem og myk tannbørste. Husk å pusse tungen. Tannproteser rengjøres daglig med protesebørste, såpe og vann. Spesielt munnstell innebærer rensing av tenner og munnhule hos svært syke eller bevisstløse pasienter. Det skal dokumenteres hvor ofte munnstell utføres og hvilke midler som brukes til prosedyren.

4 Referanser

Interne referanser

[1.2.1.19.1-02](#)

[Munnstell hos voksne](#)

[1.2.9.2-05](#)

[Håndhygiene](#)

Eksterne referanser

Akselsen, P. E. og Kilhus, K. (2023) Smittevern i helsetjenesten. Gyldendal Akademisk.

5 Endringer siden forrige versjon

Ny mal.

Mindre oppdateringer av innhold.